

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov po 10 mm po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ul. sv. Frančiška Asiškega št. 20. I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

navali na kongresu tudi razni spori in nesoglasja med posameznimi frakcijami. Javnost bo o delu kongresa obveščena edino po strankinem komunikeju.

navali na kongresu tudi razni spori in nesoglasja med posameznimi frakcijami. Javnost bo o delu kongresa obveščena edino po strankinem komunikeju.

— **Priletek šolskega leta** na ljubljanskih osnovnih šolah. Dne 1. septembra se pričena šolsko leto na tukašnjih osnovnih šolah. Glede vpisovanja in okolišev so razvidne odredbe iz oglasov na šolskih deskah v posameznih šolskih poslopih.

— **Prva mešana gimnazija v Beogradu.** Kralj je podpisal ukaz, da se v Beogradu temeljem čl. 4. zak. o srednjih šolah otvori v Beogradu prva štirirazredna mešana gimnazija.

— **Velika afera na zagrebski carinarnici.** Delniška družba «Astra» je prešla iz inozem-

DNEVN

Nov glas v sporu med sv. Stolic
in Čehoslovaško

Ta spor je stopil sedaj v nov stadij po za-
slugi profesorja zgodovine dr. J. Pekafa. Ta
je priobčil v "Narodnih listih" članek pod na-
slovom "Povodom borbe za Husa". Članek je
pisal v pomirljivem tonu. Izjavlja, da tudi ka-
toliki n' majo zadostno pravice, da bi se odre-
kali Husa kot reformatorja, ker je Hus — po
njegovem razumevanju — reformator splošne
katoliške cerkve, a nikakor ne je sovražnik,
ali nacelen nasprotnik, kakor tvorita to obe
sporni strani, od katerih se ena odreka Husa
kot heretika, druga pa agitira v njegovem ime-
nu za izstopanje iz katoliške cerkve. Hus je
bil res obojen od cerkvenega zbora v Kostnici,
a, ki že na bazilejskem zboru je bilo ravno
ustrežno zahtevi čeških vernikov s prizna-
njem 4 pravih členov, ki so bili tudi izraz
čestke vere, ki se bistveno n' razlikovala od
vere Jana Husa. S tem je bila — po mnenju
Pekafa — izvršena rehabilitacija Husova od
strani katoliške cerkve.

Nova stranka na Čehoslovaškem

Česki listi so poročali te dni da se v Čehoslovaški snuje nova stranka z imenom "Narodna stranka dela". Nova politična stranka hoče biti demokratska ne samo po svojem programu, ampak v prvi vrsti s svojim delovanjem in po svoji sestavi. Hoče biti izključno narodna stranka, ki ne bo dovoljevala svojim članom, da bi stopali v službo državi nasproti nemških podjetij. Socialni, pridobitni in kulturni napredek bo njena glavna naloga. V glavnem bo v tej stranki zastopano uradništvo in učiteljstvo. Kot člani in sodelavci so pridobitni že odlični poznavalci narodnega gospodarstva, socialne politike, kulturnih vprašanj in slinčnega. Začetkom septembra začne ta nova stranka izdajati svoj dnevnik "Narodno delo", in ji je poleg tega zagotovljena podpora od strani velikega dnevnika ki v proglasu ni imenovan. Poziv je očitno namenjen gagi-stom. Česki listi sodijo, da sta snovatelja nove stranke izdajatelj brnških "Lidovih novin", dr. Stransky in njegov sodruknik dr. Engliš.

Prodajanje gob. Urad za tržno policijo naznaja, da se bodo odslej prodajale gobe v ulici C. Stuparčič (prej ulica del Boschetto) pod drevesi ob bolnišnici kraljice Jelene. V izogib zalostnih posledic zauživanja strupenih gob se prebivalstvo svari, da nakupuje gobe izključno na omenjenem prostoru, kjer se pregledajo gobe od tržnih komisarjev in kjer nadzirajo prodajane in mestni stražniki. Drugod kupljene gobe ne znajo postati za onega, ki jih zaužije, usodepolne.

Legitimacija ljubljanskega vzorčnega velosejma se dobe pri tukajšnji podružnici Ljubljanske kreditne banke po 50 Din. Imetniki legitimacije imajo 50% popust na jugoslovenskih osebnih in brzovlakih in 30% popust na italijanskih osebnih in brzovlakih ter poljubnih vstop na sejmišče. Zraven tega dobijo jugoslovenski vizum po znižani ceni: 20 Din.

Društvene vesti

— Iz Konkonela. Prireditev M. D. «Višave», ki se je imela vršiti jutri na dvorišču gostilne Ferfuga se bo vršila drugo nedeljo, ker ni oblasne še izdalo tožadnega dovoljenja.

— **T. V. K. Sirena** vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 5. septembra, v društvenih prostorih v Barkovljah z običajnim

nevnim redom. Posamezniki povabli se ne bo razpisijalo. Apeľramo na mladino obojega spola. Pridite vsi, nam niĉne ne izostane. Pridite tudi sĉiareji, da z dobrimi nasveti in malo podporne roke utrdite to naboljše, Źe danes zaleteno športno ustanovo. — Za v ponedeljek dne 30. t. m., so vabljeni vse Źlanice in one gospodine, katere bi hotele pristopiti v klub. Pri zaĉeti takoj z veslarskimi vajami. Naj se oglasijo ob 19 v Źolnarici (Canottiera all'antica) v Barkovljah.

— **Trgovski sportni krožek.** Jutri v nedeljo, ob 6. uri redna trenaja, na navadnem prostoru. Kdor želi se še vpisati v naš krožek, naj se prijavi pri J. Maurič, ul. Istria šte. 14, rgovina.

iz tržaškega življenja

— **Žrtev avtomobila.** Včeraj popoldne okoli 5. ure se je pripetila v ulici Rossetti težka nesreča, pri kateri je mlada gospa malone izubila življenje. Ob tisti uri je vozil po omejeni ulici, proti mestni hiši avtomobil, ki ga je

em je sedel ravnatelj družbe «Nafta» g. Ga-
sani; vozil je precej naglo, toda ne s pretirano
agilno. Ko je avto prispel skoro do križišča
ulice Michelangelo Buonarroti, je nenadoma

rišla izza vogala mlada gospa v družbi dveh gospodov in hotela preko ceste. Gospoda, ki sta zapazila bližajoči se avto, sta jo hotela zadržati, a bilo je prepozno. Dasi je šofer uvi-

evši nevarnost, takoj zavrl zavore in krenil
olikor mogoče v stran, je gospa, ki je bila n
ozneje spoznana za 23-letno Valerijo Miche- p
ni, stanujočo v ulici Madonna del Mare št. tu

pršla pod avto in obležala težko poškodovana. Gospoda sta ji priskočila na pomoč ter jo položila v avto, s katerim je bila nemudoma odpeljana v mestno bolnišnico. Tam je zdrav-

Sofer, 27-letni Raffael Acanto, stanujo v ulici Ireneo della Croce št. 7, je bil odveden na policijski komisariat v ulici Brunner, kjer je izjavil, da se ni mogel na noben način izogniti nevarnosti. Po zasnajanju je bil mladenič za-

— Zopet trgovec z dekleti v Zagrebu. V Zagrebu so včeraj aretirali natakarja HERNIČA, ki je hotel neko dekle, katero je v to svrhu opijanal z opijem, oddati v javno hišo v Bosni. HERNIČ je imel radi enakega zločina že lani opraviti z oblastmi.

E VESTI

— **Nestipren konj.** Ko je 24-tileti kočijaž Ivan Gerbec, stanujući u ulici Settefontane št. 317, sinoči okoli 19. ure odpejpal svojega konja od kočije na dvorištu pred hlevom, ga je kljuse, ki se mu je očitno mudilo v hlev k jaslom, brenilo s kopitom v obraz. Brca je bila tako huda, da je Gerbec moral iskati pomoči v mestni bolnišnici, kjer so mu obvezali široko rano na bradi, ozdravilo pa 10. dneva.

Krošnjarijeva nezgoda. 33-letni krošnjari Josip H., stanujoč v ulici Rena št. 3, je včeraj popoldne stopil v neko gostilno v ulici Matije Gupca, da si nekoliko »priveže dušo«. Bil je res potreben okrepčila, kajti komaj je prestopil prag gostilne, ga je obšla slabost in v omočici se je zgrudil na tla. Pri tem se je steklenica z oljem, ki jo je nosil pod pazduho, razbila in in drobci so ga precej hudo porezali po desnih roki. Poleg tega je Josip H. pri padcu zadobil hudo bunko na glavi. Dobil je potrebno pomoč in v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z reševalnim vozilom.

— **Dve nesreči v škedenjskih plavžih.** Sinoči okoli 24. ure sta se priprletili v škedenjskih plavžih skoro istočasno dve nesreči, ki pa k sreči niste imeli posebno hudih posledic. 27-letnemu tovarniku Mojcu Bojarskiemu, ki je prišel s tovornjakom iz Škedenja, se je pri vožnji po plavžu, ki ga je prekrivala leva kolovozna jama, vrnila kolesa. Voznik je prišel na desno kolovozno jamo, kjer se je vrnila tudi njegova tovornjaka. Voznik je prišel na desno kolovozno jamo, kjer se je vrnila tudi njegova tovornjaka. Voznik je prišel na desno kolovozno jamo, kjer se je vrnila tudi njegova tovornjaka.

vetemu težaku Marju Kapu, ki je bil zaposlen pri plavžu, ko so iz njega ravno spuščali raztopljeno železo, je žareča kovina pljusknila na hrbet in na čelo, ki sreči pa je v majhnih kapljah, tako da je mož zadobil sicer številna, a nenevarne opekline, ozdravljive v nekaj tednih. Blizu istega plavža se je 18-letni težak Livio Coslan, doma iz Bertokov pri Kopru, nehote naslonil na neko vročo cev, pri čemer je zadobil lahke opekline po prsih in desni roki. Oba ponesrečena sta bila preplavana z avtomobilom rešilne postaje v mestno bolnišnico, kjer sta dobila potrebno pomoč.

Posledice prevroče ljubosumnosti. Ker je sunila, da se razume z njenim možem, je 25-letna zasebnica Ana Scalamera, stanujoča v ulici Agotti št. 75, sinoči okoli 21 ure napadla 22-letno Juliano Sporegnji. Sporegnji v isti hiši, z brivno britvo, ko se je Sporegnjeva hladila pred hišo. Porezala jo po levi roki in na desnem sencu. Sporegnjevi je moral prihiteti na pomoč zdravnik rešilne postaje, ki jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti kakih 10 dni. Scalamera se je prostovoljno javila na orožniški postaji v ulici Istra.

Drzna mladinska tatova

Ivančič Maria iz Gabrovice na Koprskičini pere perilo meščanov in ga dovaja vsak ponedeljek na vozičku v Trst. Tako se je zgodilo tudi минуli ponedeljek. Ob enajsti uri predpolne je puslila že izpraznjeni voziček pred Rožančevo rgovino v ulici Molin a Vento, da ponese nekaj perila v neko hišo. Med tem sta prišla pred trgov na dva frklahtna, 13—15 let, ki sta rekla v trgovini, da ju pošilja lastnica vozička, naj spravi voziček in oslička v hlev. V prodajalni so jima verjeli in mlada zlikovca sta odpeljala voz in žival pred neko hlev v ulici Bosco. Ko se je Ivančičova vrnila in doznala, kaj se je zgodilo, je vsa preplašena hitela v ulico Bosco, kjer pa ni našla ne vozička, ne oslička. Na to je hitela javiti stvar orožnikom pri Sv. Jakobu. Ali o ukradeni stvari še danes ni ne duha, ne sluha. To je za siromašno ženo hud udarec, kajti voz in žival pomenjata za njo premoženje, neogibno pomoč za ne vsakdanji, borni zaslužek. Pripominjamo, da je osel nizke postave, sive barve in na plečih ima vojaški znak. Voz je na štirih kolesih, že obrabljen in na par mestih povezan z žico. Uboga ženska prosi, da ji, kdor bi utegnil kaj doznati o ukradenem blagu, to hitro sporoči.

Vesti z Goriškega

Denunciantom — novostrujarjem !

Iz duhovniških krogov smo prejeli: Ze več časa slutimo, da morajo biti v slovenskih vrstah denuncianti. Tu hočemo podati le en slučaj, ki nam marsikaj odkriva. Pred kakimi 20 dnevi je »Maj list« denunciral kr. prefekturi v Vidmu dva duhovnika — **sobrata**. Namen denuncijati je bil v dotični številki čiten. Pisatelja teh vrstic je opozorilo na to grdo denunciantstvo več kot sto oseb v Gorici, ki so se prazgali nad toliko spričenostjo.

Ko bi tudi: omenjena gospoda duhovnika ne biva **sobrata**, ampak **svobodomiselnca**, bi ljubeznivi sobratje okolu **«Malega lista»** ne smeli pisati **neresnice ali celo laži**, zlasti ko gre za denunciranje. Gospodje okolu **«Malega lista»**: nam verujejo, da ne škoduje dobri stvari, če nam nobena stvar bolj kot laž, obrekovanje in denunciranje.

V zadnjem času pa so bile še druge denunciacije. Slutimo, da je bil vedno en in isti vir, ki prашamo pa, ali odobruje konsorcij «Malega lista» navedeno denunciantstvo, zlasti še, ko je lahko vsak čas prepričan pri svojih sobratih – duhovnikih, da je «Mali list» pisal neresnice? Quousque tandem, Catilina, abutere patientia nostra?!

Radovedem: smo tudi, kako stališče zavzema
asproti temu denunciantstvu odbor goriskega
olitičnega društva »Edinost«, v katerem je
tudi Šeek?

Ako bosta konsorcij »Malega lista« in odbor
Edinosti« molčala, se tudi njima in njiju čla-
mom lahko zabrusi v obraz stara pesemca,
i jo zna tudi »Čuk na palci«!

Der grösste Schuft im ganzen Land,
das ist der Denunziant . . .

— Iz Kanala. V tukajšnji občini se je pri mnogih posestnikih pojavila huda in nevarna pestilica bolezni — rudečica, katere je zahtevala že precejšnje število mladih prsišev. Bozen je nalezljiva in ko enkrat pride v hlev k prsišcem, jih ne zapusti, dokler vsi ne poginejo ali n' takoj pomoč na mestu. Proti rudečici

oi pa je najuspešnejše zdravilo cepljenje proti bolezni. Ta posel pa sme po novi odredbi izvrševati le zato poklicani živinozdravniki iz Vidma in nobeden drugi domači živinozdravnik. Lahko si mislimo, koliko časa traja, predno pride živinozdravnik iz Vidma in koliko presede v tem času že pogine. Ze iz tega se lahko sklepa, da je ta odredba skrajno nesposobna. Tukajšnji živinozdravnik dr. Raunk je po mnogih prošnjah sicer dobil dovoljenje, da sme cepiti proti rubečici, toda le v slučaju, kjer se je bolezen že pojavila. Ako pa bi kdo hotel svoje prešede pred boleznijo zavarovati in bi jih hotel cepiti predno se je bolezen pojavila, mu živinozdravnik tega pri najboljši volji ne sme storiti. Pa tudi tadevni »serum«, ki se rabi pri cepljenju, se jako težko dobi in še to le v malih količinah. Zgodilo se je, da ga je nekdo z receptom, pisanim od živinozdravnika, iskal po celi Gorici, ne da bi ga dobil za eno injekcijo. Vprašanje je, ali ga lekar-narji nimajo, ali ga nečajo ali pa ne smejo od-dajati.

Kaj bo, kaj bo, če se kaj ne izpremeni? Ta-ko se povprašujejo vsi preseliščarji in sploh vsi, ki jim je blagor ljudstva pri srcu ter gledajo s strahom v bodočnost. Položaj je postal že skrajno resen in ako se ne izboljša, bodo ne-kateri posestniki trpeli ogromno škodo. Poziva-mo tozadevne oblasti in posebno še naše po-lance, naj se usmili ubogega kmeta-trpina, ker če mu oni ne bodo pomagali, je popolnoma uničen.

— Iz Idrije. Zdi se, da je bilo poročilo o iz-premembi na naši šoli preuranjeno. Zadnja šte-vilka uradnega lista »Scuola al Confine« ob-javlja učiteljska mesta, ki so razpisana v po-ročju šolskega akribista tržaškega, toda Idrije ne omenja. Ne verujemo torej, da bi g. nad-zornik — prezirajoč zakon — premislil naše učiteljske in ga zamenjal še vrhu vsega z dru-gim, med katerim ne bi bilo nobenega Slove-nca. Tudi to poslednje bi bilo protizakonito, ker zahteva postava, naj službuje na naših šolah učitelstvo, ki obvlada poleg državnega tudi materinski jezik otrok. Zato si nikakor ne moremo misliti, da bi se dvakrat pregrešili proti zakonu njegovi čvarji. Nekateri tukajš-nji »prijatelji« šole in učiteljsva so si že ve-selo meli roke in že doleteli mesta, kamor naj se pošljejo posamezne definitivne učiteljice v prognanstvo. Upamo, da jim bo ta radost upravičeno pokvarjena. V nasprotnem slučaju pa bomo vedeli za katerim grmom tiči zajec in se temu primerno zadržali.

— Prvačina. — V nedeljo, 30. t. m., priredi-ti tukajšnji »Dramatični krožek« veliko veselico v prostorih gledališke dvorane, ki bo po vsem preurejena, da obramba proti vročini. Na spo-redu je več peskivih točk, naših najboljših skla-dateljcev, in igra »Mladi gozdar« ki bo prvi- na odru. Za veselico vlada veliko zanimanje in obeta se dober obisk. Zelo veliko zanimanje vlada med nami prvackovci, ker je dramatiza-cija igre prišla iz pod peresa našega doma-čina.

Opozarja se na udobnost prihoda in odhoda vlakov, s katerimi se bodo udeleženci lahko odpehali domov. Zadnji vlak proti Gorici od-ide ob 20.35, proti Trstu ob 21.50 in proti Aj-dovščini ob 20.38. Ker konča veselica ob 8. bo še vsak, ki se bo želel odpehati, komodno dobi vlak, ker je postaja oddaljena le par sto metrov.

Zato le vsi v Prvačino, da daste našemu krožku, ki se je sedaj z vso vnemo oprijel ora-nja trde ledine kulturnega dela, pogum za na-daljne prireditve. Pričakovalec.

— Gorica. — Mandolinistični krožek — Na-raščanje tečaj. — V soboto, dne 29. t. m., red-na vaje mandolinističnega naraščanja ob pol deveti uri zvečer. Vaje se vrše odsej redno ob sobotah ob pol deveti uri zvečer. Zadržano se le sprejemajo novi prijavljenci vsak dan od dveh do šestih pop, in od rednih vaj v dru-tvem lokalu, v ul. Sv. Ivana 7/I. — Od-bor.

— Planinsko društvo v Gorici. — Družinski izlet na Trstelj (643 m.) Jutri, dne 30. avgusta t. l. priredi »Planinsko društvo« v Gorici l. družinski izlet na Trstelj nad Renčami. Odhod ob 5.20 zjutraj z vlakom s severnega kolodvora ob Ribemberga. Pot skozi Železna vrata in vas Lipo na Trstelj. Na vrh prihod okrog 10. ure. Oddih, kosilo in nahrbtnika. Povratek skozi Renče. Postaja v Fajtem pri g. Stepančev na izvršnem zraku, pri dobri kapljici. Povratek ob 8.43 zvečer z vlakom v Gorico z Volčje-draže. Za zabavo je obilo preskrbljeno. Zado-stuje navadno, trpežno obnavo. — Odbor.

— Grozna smrtna nesreča. Dne 26. t. m. se je smrtno ponesrečil 18-letni Zalatel Vilbald, sin bivšega župana iz Doljen. Mladenci je iz-kopal pesek v neki jami. Ker je pa bil svet okoli jame vesled dežja namočen, se je vsula na Zalatale velika množina gruča s peskom ter ga na mestu pokopala. To se je na brže zgodilo okoli 10. ure predpolne. Neki mlade-nik, ki je bil večkrat med časom, ko je bil po-nesrečenec pri svojem delu, pri njem, je proti večeru zapazil, da tovariša ni od nikoder. Za-slutil je nesrečo ter poklical druge ljudi, ki so izkopali ponesrečenega Zalatale šele okoli 8. ure zvečer.

— Iz Oseka. (Občni zbor bralnega dru-tva). Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor našega bralnega društva. Bralno dru-tvo obstoji že nad 30 let, pa ni še videlo lako pisle udeležbe društvnikov na ob-tnem zboru, kakor letos. Mogoče je temu neveselomu pojavu kriv oni društvenik, ki je tudi ostale člane nagovarjal, da naj se ne udeležijo običnega zbora, kar ne služi ne njemu, ne občni in tudi ne narodu v čast. Kaj pravzaprav hoče oni društvenik? Če mu kaj ni prav, naj sporoči to odboru, ki mu bo gotovo ustregel, ako je njegova

želja v skladu z društvenimi nameni in na-rodno koristjo!

Na običnem zboru navzoči člani so skle-nili enoglasno, da naj se naprej poskuša stari odbor, dokler se ne ublaži rovanje proti društvu ter povrnejo puntarji na edino pravilno pot skupnega delovanja v slogi in bratski vzajemnosti za dobrobit našega ljudstva.

— Poglavje brez konca. V minulih dneh je kosil Anton Ludvik od Antona travo pri posestniku Josipu Jarcu v Dobrodo. Med delom je opazil ročno granato, ka-tero je hotel zagnati stran, toda v tistem trenutku je granata eksplodirala ter ra-nila Ludviga na desni roki. Ranjenec je bil prepehan v tržiško bolnico, kjer so mu morali odrezati roko. Navzlic temu je nje-govo življenje še vedno v nevarnosti.

— Nove avtomobilske zveze. Tvrška G. Carnevali & Quattro v Gorici nam spo-roča, da ji je bilo z ministrskim odlokom dovoljeno podaljšanje avtomobilske proge Gorica-Komen do Nabrežine, Bivija in Sestljana. Da se omogoči kraškemu prebiva-lstvu hitra in ugodna zveza z raznimi vlakli, stopi z dnem 29. t. m. v veljavo sle-deči novi urnik:

Jutranja avtokorjera, ki odhaja iz Go-ric ob 7.45 ter prihaja v Komen ob 9. uri, bo ob 10.30 nadaljevala svojo vožnjo v Nabrežino (postaja), kamor dospe ob 10.55. Od tu odhaja ob 11.53 vlak v Postojno, ka-mor dospe ob 13.30. Istotako bo podaljša-nana proga nudila zvezo z vlakoma, ki od-hajata ob 11.02 in ob 11.23 iz Bivija v Trst, kamor dospeta ob 11.35 oziroma ob 11.50.

Popoldanska avtokorjera, ki je dosedaj odhajala iz Gorice ob 17. uri, bo odsej odhajala ob 14.45 in dospe v Komen ob 16.15. Iz Komna bo nadaljevala ob 16.40 svojo vožnjo v Nabrežino (postaja), kamor dospe ob 17.05. Od tu odhaja ob 17.15 vlak v Postojno, kamor dospe ob 19.30. Istotako bo nudila podaljšana proga zvezo z vlakom, ki odhaja ob 17.25 iz Bivija proti Trstu, kamor dospe ob 17.45.

Ob prihodu delavskega vlaka, ki odhaja iz Trsta ob 6.25, bo čakala na postaji v Biviju avtokorjera, ki dospe v Komen ob 7.35, odkoder bo nadaljevala svojo vožnjo proti Gorici, kamor dospe ob 9.05.

Ob prihodu vlaka, ki odhaja iz Trsta ob 12.35, bo istotako čakala na postaji v Bi-viju avtokorjera, ki dospe v Komen ob 13.55, odkoder bo nadaljevala svojo vožnjo proti Gorici, kamor dospe ob 15.35.

S temi novimi avtomobilskimi zvezami bo v znatni meri ustrezno kraškimi obci-nam, Tržačanom in onim tujcem, ki si bodo hoteli ogledati Kras in znamenito kostnico v Kostanjevici.

— Ugašajoče zvezde. Za Mariničovo zvezdo je ugasla tudi zvezda njegovega komitarskega tovariša, viteza Galleus-siga. Čeravno ima ta gospod precej močan žolodec, ki marsikaj prenese, se je moral končno pod pritiskom javnega mnenja in menda tudi javnih faktorjev umakniti iz komitarskega stolčka, katerega je tako dolgo časa grel v veliko škodo šentpeter-ske občine. Pisentijev ljubljenelec in izvo-ljenec, vitez Galleussig je podal ostavko na mesto občinskega komisarja v št. Petru. Tako mineva slava tega sveta, le žal, da zapuščajo ti vitezi za seboj pravcati po-top.

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV V GORICI

— Solkan. — Izlet »Mlad. odeska Z. P. D. na Trnovsko planoto. Poletje nas je vabilo na prosto, ven v našo lepo božjo naravo. Eno pre-teklih nedelj smo zleteli. Ob petih zjutraj smo se zbirali zaspelih obrazov. Kilavo, skoro gro-zoče nebo nas je plašilo, da smo oklevali sko-ro do zadnjega. Fantastične gromade oblakov so se valile iz Trstelja ter stvarjali veličastno sliko z monumentalnimi oblikami našega Sa-nosa in razvlečenega Krasa. V Podpeču smo bili deležni že prvega »žegna«. Neporušljivo vedrega razpoložnja tridesetletne naše dru-žbe to ni škalo. Če je bilo iz odprti nebeskih zatvornic v potokih, je teklo v rekah iz razpo-loženih duš. Tovariši Srebrnič nas je poplaval s svojo dovornostjo in nas sklepal v eno samo družino. Balzanov izduh skrivnostno veličast-nih logov trnovskih nas je gajal. Pred Rijavci se je temna gozdna ograda pretrgala in pogled je svobodno zaplul čez valovito Vipavo in gri-žavna Brda, preko Krasa in temnih v mrač-nih kaosih.

V Rijavah — kratak počitek na Trati pred našim gatiščem. Kosilo improvizirano iz na-hrbnikov in gostilničarjevih shramb! Par zbo-rov, moških in mešanih, mogočno odmeva-jočih v sramoto, nam je sladilo počitek.

Pred Kucjem pod hladno pršno kopejlo smo se s težkim srcem morali odreči cilju svojega potovanja. V precej naglem pohodu smo pri-speli skozi mračne gozdove na Lokve — dru-go naše oporišče.

Na poti skozi Rebno smo doživeli drugo pršno kopejlo. Pa kaj zato. Sonce nas je pogrelo že pred prevalo. V sklenjenih vrstah — veselih src smo se vračali v Solkan. Ali je bilo, prav, da ni bilo leto vreme?

— Vrhovnemu izjavila, da

Gospodarstvo.

A. G. (Dunaj).

Kupčija z našim krompirjem

K članku v junjski številki »Gospodarskega vestnika« o kupčiji z našim krompirjem naj podam našim kmetovalcem še nekaj migljaje iz svoje skušnje na največjem trgu za vse naše pridelke, to je o razmerah na Dunaju in tu-kajšnjih zahtevah in trgovskih običajih.

Pred vsem drugim moram svetovati našim kmetovalcem, da izpremenijo seme krompirja. Na Dunaju in vseh severnih krajih sploh gre le rumeni krompir. Belega nečajo in le za silo še jemljejo oni rdečkasti. Ni mi znano, ali naša zemlja prenaša seme rumenega krompirja. Če pa je vse ono, kateri krompir naši ljudje sejejo, potem moram že svetovati, da na vsak načip jemljejo za naprej le rumeno seme. Tukaj na Dunaju in po vseh nemških krajih so med vo-jno in še po vojni kupovali tudi beli krompir, ali to je bilo le za silo, ker drugega ni bilo do-voli. Ali zdaj je več nego dovolj blaga po volji kupovalcev, zato prodaja posej le tisti, ki pri-nasa na trg blago, ki ga imajo ljudje radi, a kmet se mora ravnati po željah svojih odjemal-cov in ne narobe.

O goriskem belem krompirju mi pravijo tu-kajšnji kupci, da je preveč voden, zato se pre-hitro skvari in rad gni. Tudi ne prenaša dol-ge vožnje in predno dospe vagon z Goriskega na Dunaj, je že mnogo pokvarjenega, a če ga je bila napadla peronospora, pride na Dunaj sploh sam gnoj. Tudi s tega stališča je torej potrebno, da si naši kmetovalci zanaprej iz-birajo boljše seme. Kmetje v srednji in južni Italiji so se že popolnoma prilagodili takim zahtevam kupcev. Oni pošiljajo na sever iz-ključno le rumeni krompir.

Na sploh so Italijani našim ljudem lahko za-najljepši vzgled, kako je treba kupčevati z Nemci. Še danes sem videl na Naschmarktu v nešteti veletrgovinah cele gore italijanskega krompirja v ličnih vrečah, ki so vse enake. Ves krompir je enak, še celo po debelosti se dosti ne loči in ves je enak dobro ohranjen. Nikoli ni nesnage vmes in vidi se povsod jako skrbna potrežba od strani prodajalcev. Kupci in njih odjemalci morajo dobiti zaupanje v tako blago.

Pa tudi kar se tiče načina kupčije same, se bo treba prilagoditi zahtevam kupcev. Danes je blaga od vseh strani dovolj, našim po-jedelskim pridelkom tekmujejo Italija, Jugosla-vija, Rumunska, Ogrska, Poljska in celo Češka. Za zgodnji krompir so n. pr. na Dunaju že dva meseca zastopniki trgovskih trgov iz Italije. Oni so cel dan okoli tukajšnjih veletržev. Ne zahtevajo plačila naprej, dajejo celo na upanje za kratek rok, in pomislite: dajejo krompir večjim trgovcem celo v komisiji. Ne bojijo se za plačilo, saj poznajo vsakega trgovca prav dobro, so vsak dan z njim skupaj in vidijo, ka-ko prodaja.

Zadnje čase je bil doli pri Vas zastopnik naj-večje nakupovalne družbe za sadje in zelenja-vjo. Ta družba zalaga vse konsume v Avstriji in je pod nekakim državnim nadzorstvom. Ali ta družba ni edina, ki prihaja v poštev za naše pridelke, marveč je še trideset drugih. Ome-njena družba je nedvomno dobra odjemalka, ali pri nas je blaga več nego ga more ona ku-piti. Zato bo le pametno ako imamo več odje-malcev na razpolago. — Ali za letos naš krom-pir sploh ne pride več v poštev, ker smo le-tos prepozni. Ob istem času zalaganja že štajer-ski krompir in prihaja na trg že celo krompir iz Dolnje Avstrije. Cena tega blaga pa je ve-li-ko nižja od naše.

Za letos torej ni pričakovati kakega poseb-nega uspeha v kupčiji s krompirjem, zato bi

MALI OGLASI

NA PRODAJ partija istrskega vina po zmerni ceni. Skladnice št. 41 (Pomol Bersaglieri) od 8 do 11. Hrovatin. 1215

SOBO, kuhinjo, blizu mesta, oddam mali dru-žini. Najrajši zamenjam v mestu z večjim. Ponudbe na upravnishvo pod Jugo». 1216

KOVAŠKA vajenca, dva, se sprejmeta v Via Antonio Caccia 5. 1217

ZA OPATJO se išče služkinja za dva otroke, stara 3 in 5 let. Plača L. 120.— in oskrba. Prednost imajo starejše gospodinjice, ki imajo veselje do otrok. Ponudbe pod »Opatija« na upravnishvo. 1212

SKLADISCE OGLJA se proda. Naslov pri upravnishvu. 1213

UCENKO, s primerno izobrazbo sprejme ma-nufakturna trgovina J. Fajčiga, Vipava. 1214

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govo-ri slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

KMETIŠKO DRUŠTVO V VIPAVI ima v za-logi izvrstno domače vipavsko vino. Cena: Namizno vino: Lir 230—250 desertno od 280 Lir naprej. 1144

NASLOVI dijaških stanovanj v Ljubljani se do-bijo pri g. Likar, Poljanska cesta 87. Vila Bergman. 1192

DVA ključavničarska pomočnika sprejme ta-koj v trajno delo Maks Križe v Postojni. 1209

4 KONJE in 4 vozove, v najboljšem stanju in po nizki ceni proda v Matuljah tvrška brata Ambrožič. 1210

bilo prav, da se merodajni možje posvetujejo, kako bi se najbolje pripravili za bodoče čase. Uredite si organizacijo po modernih zahtevah, da bo konkurenca po kakovosti in ceni, a za najvišjo trgovsko načelo naj si postavi skrajno solidno potrežbo. Skromen ali zato trajen in gost dobiček, to bodi vodilo. Casi so prešli, ko se je lahko prodajalo in veliko zaslužilo. (Konec).

DAROVİ

Mesto venca na grob blagopokojne gospe Franje vd. Pertot roj. Eber, daruje dr. Josip Abram in družina Lit 50.— »Solskemu dru-štvu«. Srčna hvala!

V počastitev spomina pok. gospe Franje vd. Pertot daruje Nice Stepančič L. 30.— »Solske-mu društvu«. Srčna hvala!

Zimic Rafael v počastitev spomina pok. Jo-sipa Pangerc daruje za sklad političnega dru-štva »Edinost« L. 10.

V počastitev spomina pok. Josipa Pangerc daruje Zimic Rafael L. 10.— za sklad »Edino-stis«.

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 28. avgusta. Amsterdam od 1070.— do 1185.— Belgija od 130.— do 121.50; Pariz 123.25 do 125.75 London od 129.20 do 129.45; New York od 125.50 do 126.60; Španija od 377.— do 387.—; Švica od 516.— do 519.—; Atene od 98.50 do 41.—; Berlin od 628.— do 638.—; Bukarest od 13.— do 13.50; Praga od 78.80 do 79.30; Ogrska od 0.0370 do 0.0380; Dunaj od 0.0370 do 0.0380; Zagreb od 47.45 do 47.70.

VALUTE:

Trst, 28. avgusta. Avstrijske krome od 0.0370 do 0.0380; dinarji od 47.25 do 47.60; dolarji od 26.45 do 26.85; novi po 20 frankov od 103.— do 106.—; fast Sterling od 129.10 do 129.40. Benečijske obveznice 71.50. Zürich, 28. avgusta. Italija 19.40; London 25.04 1/2; Pariz 24.225; New-York 5 15 1/4; Beograd 9.25.

V. Ljubljanski Vzorčni Velesejem

od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50.— in ki daje kupcu pravico do zlatnega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Lir 12.— kakor tudi 30% popust na italijanskih in 50% popust na jugo-slovenskih železnica obvrniti se do komisarja sejma za Italijo

Jos. Čehovina v Trstu Vile XX settembre 65/1. Na za eno obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbe omenjeni komisar uradnim putem jugoslovenski konzularni sum. V ta namen naj se mu dostavi polni list skupaj z zne-skom Din. 50.— za vstopnico, Lir 12.— za konzularni vizum in L. 5.— za poštno in relizije stroše. (557)

Gostilna ZONTA

(prej Giovanella)

Trst — Via Cesare Battisti 26 — Trst toči izborna bela in črna vina. Kuhi-nja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča novi lastnik

Ivan Zonta.

stroji za šivanje in ve-zenje, origin., nemski. ZALOGA: (513) F. BEDNAR tvrdka ustanovljena 1878. l. Trst, Via Genova 19 Zaloga bombaza za vezneje D. M. C.

BELA GLAZURA

po L. 5 kg

POVLAK za PODE

po L. 5.50 kg

Mirodimca F.lli Castelreggio

Trst, Campo S. Giacomo št. 2

nasproti cerkve Sv. Jakoba. Telefon 12-23

Briljante, bisere, dragulje

platin, zlato, inozemski denar, zobovje kupujemo za zunanje trvdke in plačujemo po najvišjih cenah. — Kupujemo tudi zastavne listke

S pondeljkom 24. t. m. preselitev iz ul. Portici di Chiozza 1 v Via Torre bianca 28

Brezplačne cenitve v uradu in na domu.

Uradne ure od 9 do 13 in od 14.30 do 18; v sobotah od 9 do 15. 618

DELAVCI!

Postužite se za nakup edino le pri tvrdki

CARLO FACCHINETTI

vodja TIBERIO

Trst, Via Arcata 13, Trst

BOGATA IZBERA:

klobukov navadnih in volnenih.

Lastna tovarna kap.

(596)

Lastna tovarna kap.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

(128)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz ručine prevedel Ivan Vouk.

Povedal sem že, da je narod ljubil Adzmitro vkljub njegovim pogreškom. Po vsem mestu so molili, v vseh templjih so žrtvovali bogovom in molili za njegovo rešitev. Toda vse je bilo zaman in prazno-verno ljudstvo se je še bolj zgrozilo, ko je neki mlad hrec povedal, da je videl ponoči, kako se je kajča glava izpremenila v glavo Bhavani, ki je gledala na nezvestnega kralja z izrazom zlobnega zasmeha in sovražnega zadoščanja; žrec je od strahu izgubil za-vest. O Devaki so govorili, da je boina in da se je zaprla v svoje sobe.

Čez dva dni je prišla pod večer k hrecu neka ženska z zakritim obrazom ter

pozna sredstvo za kraljevo rešitev, toda ostati mora sama z njim in vsi navzočni z žreci vred se morajo oddaljiti; če sprejmejo njene pogoje, tedaj se vrne o polnoči. Razume se, da so ji ustregli. Ko je nastopila noč, so se vsi rade volje odstranili, ko se je pokazalo upanje rešiti kralja.

Opolnoči sta prišla v tempelj moški in ženska, ognjena v temna plašča. Ko sta snela plašča, sta bila to Devaki in Majavarna; poslednji je imel na sebi znake velikih magičnih vplivov. Kraljica je postavila na žrtvenik skatlo s kristalno steklenico, ki je bila zataknjena z zlatim zamaškom, in nekakšno votlo iglo, ki je bila napolnjena z neko temno in kakor med gosto tekočino; medtem je Majavarna vzel izza pasa trstovo piščalko in začel nanjo gosti.

Kača se je dvignila, ne da bi spustila svoje žrtve; očitno je godba delovala nanjo. Ko je tako nepremično stala, se je Devaki prikradla k njej in tako globoko zasadiła v telo kače iglo, da je izginila v mesu. V tem trenutku je Majavarna skotil h kralju, ki je ležal kakor mrtev v objemu kače, in mu vžil v polodprta usta tekočino iz steklenice, ki jo je skrilal

v roki. Kača se je stresla, a iz ust Adzmitre se je izvil stokanje. Čez nekaj minut sta bila kača in njen ujetnik izpremenjena v kamenito maso.

— Nesrečnež! Kaj si napravil! — je vzkliknila Devaki, ki je za trenotek obstala, kakor da bi vanjo treščilo, nato je zamahnila z bodalom in se vrgla na Majavarno.

Odrnil je njeno roko in se zagrohotal.

— Neumnica! Kako si mogla misliti, da bom rešil svojega tekmeča, da postaneš njegova in bosta skupaj kraljevala. Matčeval sem Bhavani in sebe, a zdaj mora-va bežati, da naju razsrjeno ljudstvo ne raztrže.

Čez tri dni je mesto poginilo po potresu; tisoči ljudstva so bili pokopani pod razvalinami, drugi so umrli od strahu in lakote v svojih podzemnih krstah.

Balarama je umolnil, a megleno platno, ki je pokrivalo steno, je pobledelo in izginilo. Nekaj tre-ntovkov je baron ostal z zaprtimi očmi; to, kar je videl in slišal, ga je silno pretreslo, toda z naporom svoje volje je premagal slabost, vstal in se goreče zahvalil staremu učenjaku za dvojno dobroto, obstoječo v

razlagi in predočenju zgodbe njegove prošlosti. Sta-rec mu je stisnil roko; ko pa je zapazil baronovo smrtno bledobo in njegovo razburjenje, ga je z osta-limi peljal v svojo delavnico, pripravil polno čašo pe-neče se tekočine in jo podal baronu.

— Izpij, Adzmitra, moj prejšnji kralj. Moraš se okrepeti.

Baron je izpraznil čašo in zares je čutil, da se mu vračata mir in moč.

— Imenuješ me svojega prejšnjega kralja, častiti Balarama. Ali si morebiti tudi ti živel tedaj?

— Da, tudi jaz sem živel tedaj, toda to ni važno, — je odgovoril učenjak z zagonetnim nasmehom. — Povej mi rajši, če bi rad videl nesrečno mesto, kjer je Adzmitra postal žrtve svojih zločinov? Ta spo-menik sovraštva še stoji; na čuden način se je ohranil v podzemskem muzeju.

— Bog moj! Če bi rad videl? Saj je prava milost usode videti kaj takega! — je s tako vnemo in s tako nestrpnostjo vzkliknil baron, da sta se Balarama in gospod Zerald od srca nasmejala.